

Tercüme eden :
Yük. Müh. Alb. Kerim Evinay

**Milletlerarası Fotogrametri Birliğinin Başkanı Tuğg. R. LI. Brown'ın
Almanya Fotogrametri Sosyetesı 50 inci Yıldönümü dolayısıyla**

Ö N S Ö Z Ü

Bugünkü Almanya Fotogrametri Birliği, Milletlerarası Fotogrametri Birliğinin bir kısmı olarak kurulduğundanberi 50 sene gibi yarım asırlık bir devrenin hitamında «Bildmessung und Luftbildwesen» «Resimle - Mesaha ve Resim - Alımı - Tekniği» Senei devriye nüshası intişar etmektedir. Bütün dünya Fotogrametristlerinde tasdik edecekleri gibi, bu nüshanın senei devriyeye uygun olması ve yüksek bir seviyede tutularak Cemiyetin inkişafı için büyük gayretler sarfedilmiştir.

50 sene insanların dünya üzerinde mevcudiyetleri devresile kıyas edilemeyecek kadar küçüktür. Fakat bu son 50 sene, bundan evvelki her devreye nazaran insanların ilim ve irfanlarını ne dereceye kadar ilerlettiklerini ve teknik tecrübelerini topladıklarının şahidi olmuştur. Fotogrametrimin bütün tekâmülü buna dahildir. Bu tacil nerden gelmektedir ? İnsan yaradılışı, tecrübe ve hata ile, teori ve deneme ile, ilmin ışıklarına el uzatır, hakikata yanaşma empirik veya ilmi ne olursa olsun, insan beyni daima araştırır, araştırmayı yalnız yaparsak muvaffakiyetin derecesi müştereken araştırmaya nazaran az olması büyük ihtimal dahilindedir. Bunda, Alman Fotogrametri Sosyetesı'nde müşahede edildiği gibi, müşterek menfaatları olan şahısların serbest olarak işbirliği yapmalarında en büyük kıymetin bulunduğu inanıyorum. Bu tarz, şahıslar, düşünce tarzları, anlayış kabiliyetleri muhtelif çıkış noktaları ve ilmi literatür tarzları arasındaki maniaları kaldırarak yeni bir yol açar, böylece serbest fikir teatisi ve iyi öğretici mesleki bir mecmua ile Sosyete, ilmin inkişafına yardım eder.

Daha geniş olarak Milletlerarası Sosyetedede, bizleri birbirimizden ayrı tutan ve daha tesirli manialar mevcuttur : Bunlar : Lisan, mevki farkı, politik hudutlar ve yüksek seyyahat masraflarıdır. Ancak kendi aza sosyete-leri sıhhat ve azmi Milletlerarası Sosyete-ye kuvvetlendirir ve bu maniaları aşmaya yardım eder. Bu sebeple, bu senei devriye dolayısıyla ve Milletlerarası Fotogrametri Birliği Başkanı olarak «Bildmessung und Luftbildwe-

sen » i büyük bir okuyucu muhitine bu nüshada beyanatta bulunmayı ve Alman Fotogrametri Sosyetesine daimi büyüme ve muvaffakiyet dilemeyi kendim için şerefli bir vazife addederim.

R. LI. Brown Başkan
Milletlerarası Fotogrametri
Birliği 1956 - 1960
Bildmessung und Luftbildwesen

Alman Fotogrametri Sosyetesi 50 inci Seneyi Devriyesine
(Fahri Başkan Prof. Dr. R. Finsterwalder tarafından)

Alman Fotogrametri Sosyetesinin kuruluşundan beri geçen 50 sene fevkalâde hareketli olmuştur.

Fotogrametrinin tekâmülünü her iki dünya harbi derin surette tesir altında bırakmış ve fakat daima bizim sosyetemiz ilmi anlayışlara, teknik ilerlemelere ve sıhhatli inkişafa doğru bugün dahi henüz genç olan Fotogrametri sahasında gayret göstermiştir. Bu gayret, çalışmalarımızı canlı ve verimli tutmuştur. Almanyada Fotogrametrinin tekâmülü, bu nüshada Prof. Jung, Qachen tarafından izah edilmiş ve tesirleri ve muvaffakiyetlerinden birçoğu ise Prof. Schermerhorn'un Almanya haricinde Fotogrametrinin tekâmülü tarihçesinde ve yine bu nüshada verilmiştir.

Alman Fotogrametri Sosyetesi bilhassa Birinci Dünya harbinden sonra 1926 Berlin Fotogrametri Kongresi ve bunu müteakip yıllarda Alman ve Avusturya kardeş Sosyeteleri tarafından tesirli bir şekilde Fotogrametrinin Milletlerarası inkişafına doğru yardım etmiştir. 1930'a kadar ekserisi mesaha tekniği dışında bulunan fevkalâde tek şahsiyetler ön plânda bulunmuşlardır. Bunlar Fotogrametriyi ana keşifleri, ilmi istihraçları ve alet konstrüksiyonları ile ileri götürmüşlerdir. Bu devreden sonra Fotogrametri gittikçe yükselen bir mikyasta ölçme tekniğinin bir kısmı olmuştur. Bu ilim yüksek Mühendis Okullarının tedrisât programlarında ve imtihanlarında kâfi olarak yerleşmiş ve mesaha tekniği pratiği ve birçok komşu mesleklerin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu sebeptendir ki, Fotogrametri Sosyetesinin kendi vazifesini yapmış olduğu ve herşeyden önce Geodezide kâfi derecede iş görebilecek duruma geldiği beyan edilmekte ve Geodezi toplantılarında bile en mühim Konferansların Fotogrametriye tahsis edildiği bir hakikattir. Fakat bu şekilde bir yol tavsiye etmek, Fotogrametri ilmini, durumunu ve vazifelerini görmemezlikten gelmek olacaktır.

Çünkü onun henüz çözülmemiş muhtelif tarafları ve her çeşit problemleri nazarı dikkate alınacak olursa onun çok taraflı oluşu ve bilinmeyen taraflarında saklı olan imkânlar, yalnız Alman noktai nazarından olmayıp diğer memleketler tarafından da Fotogrametrinin sistematik olarak ilerlemesi lüzumlu olarak görülmektedir. *Çünkü Fotogrametri tekâmül kabiliyetini gösteren memleketlerin kalkınması için de en mühim yardımı sağlamaktadır.*

İlim, teknik ve ekonominin sosyetemiz ile münasebeti ve her iki Dünya Harbinin neticeleri bakımından konuşmak icap ederse, bu takdirde Almanyada üçüncü hükûmet zamanını da zikretmeye mecburuz.

Bilhassa o zamanda, en büyük ilim adamlarımızdan olup zulme karşı kırılmaz azmi ile çalışan bir şahıstan bahsetmek icap eder. Bu şahıs Nasıyonal Sosyalist Hükûmetinde mahsur bulunmasına rağmen kimsenin kendisini ondan ayrı tutamadığı Otto Von Gruber dir. O, İkinci dünya Harbinin en şiddetli bir devresinde, Antarktik yeni bölgelerin bulunması gibi Fotogrametrinin Sulh maksatlariyle son kullanılışı sırasında 1942 de vefat etmiştir. Üçüncü Hükûmet devresinde «Luftbild und Luftbildwesen» serisinin Band 26 da verdikleri fevkalâde kıymetli eserlerden dolayı bu şahıslara müteşekkiriz. (1) Yalnız Otto Von Gruber'in tesirleri altında olmayıp bilâkis herbirinin ışığı içerisinde, tamamen teknik sahada sosyetemize ruh ve can verdikleri görülür. Bu yüksek seviyenin daimi olarak aramızda da devam etmesi, 50 nci Sene'i devriyesi dolayısıyla Sosyetenin Fahri Başkanının arzusu olduğunu beyan ederim.

Prof. Dr. R. Finsterwalder
Fahri Başkan
Milletlerarası Fotogrametri
Birliği

Almanya Haricinde Fotogrametrinin Tekâmül Tarihçesi

Prof. Dr. ir. W. Schermerhorn, Delft

« yazısından bir kısım »

Almanyada ve Avrupada Fotogrametrinin tekâmülü diğer memleketlere de ışıklarını saçmıştır. Buna en iyi misâl pek muhtemelen Türkiyedir.

(1) Otto Von Gruber, Bir Alman Aliminin Hayatı — W. Gessner, K. Sehwidefsky, S. Finsterwalder, W. Schneider, G. Förstner yardımlariyle. — 57 Sayfa, 14 Resim ve Tablo.

Burada otuz senelik devre ortasında Zeiss ekolü kabul edilmiş, Almanyaya Subaylar gönderilmiş ve Stereoplanigraflarla Türkiyenin topografik Harita alımına başlanmıştır.

Bugünkü çalışmalar da aynı ekol üzerinde olup, Türkiye, Fransa yanında belki de 1/25.000 Topografik haritalarını üniversal hassas aletlerle, yani Stereoplanigraflarla ihzar eden yegâne memlekettir.

Türkiye Harita Umum Müdürlüğü: Fotogrametriyi takriben 20 sene-den beri inkitasız ve büyük bir muvaffakiyetle tatbik eden, fevkalâde bir Harita Dairesidir.

Prof. Dr. ir. W. Schermerhorn
Delft, Holanda